

जलसंपदा विभागाच्या ई-निविदा प्रक्रियेअंतर्गत निविदा प्रसिध्दी, निविदा लिफाफे उघडणे आणि निविदा तपासणी व स्वीकृती याबाबत एकत्रित सुधारित मार्गदर्शक सूचना.

महाराष्ट्र शासन
जलसंपदा विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : निविदा ०४१७/प्र.क्र.२४७/१७/मोप्र-१

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

दि. : ३० नोव्हेंबर, २०१८

- संदर्भ**
- १ सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र.मातंसं/नस्ती-२०१०/प्र.क्र.२७३/३९, दि.२६/११/२०१४
  - २ महाराष्ट्र सार्वजनिक बांधकाम नियमावली परिच्छेद २०२, परिशिष्ट ४२
  - ३ जलसंपदा विभाग, शासन आदेश क्र. निविदा ०४११/(३१९/२०११)/मोप्र-१, दि. १८/१०/२०१४ व शुध्दीपत्रक दि.१०/५/२०१६
  - ४ जलसंपदा विभाग, शासन निर्णयक्र. निविदा २०१७/प्र. क्र.२७४/मोप्र-२, दि. २७/०६/२०१७ व शुध्दीपत्रक निविदा १०१७/प्र. क्र.५०७/१७/मोप्र-१, दि.०५/१२/२०१७
  - ५ जलसंपदा विभाग, शासन निर्णय क्रमांक निविदा ०४१७/प्र.क्र. २४७/मोप्र-१, दि. २२/०५/२०१८
  - ६ जलसंपदा विभाग, शासन निर्णय क्रमांक वित्तीय ०४१८/प्र.क्र. २३२/मोप्र-१, दि. ३०/०८/२०१८
  - ७ जलसंपदा विभाग, शासन शुध्दीपत्रक क्रमांक वित्तीय ०४१८/प्र.क्र. २३२/मोप्र-१, दि. १५/०९/२०१८
  - ८ सार्वजनिक बांधकाम विभाग, शासन निर्णय, क्र. सीएटी /२०१७/प्र.क्र.०८/इमा-२, दि.२७/९/२०१८
  - ९ शासन निर्णय क्र. सीएटी ०१/२०१५/प्र.क्र.२०/इमा-२, दि. २४/४/२०१५
  - १० शासन निर्णय क्र. निविदा १२१३/प्र.क्र./ (७३५/२०१३)/मोप्र-१ दि. ७/९/२०१५
  - ११ शासन निर्णय क्र. सीएटी-०६/०४/१४८/इमारती २, दि. १६/५/२००५
  - १२ शासनाचे परिपत्रक क्र.टीडीएस-०९१८/(प्र.क्र.५९०/१८)/ मोप्र-१, दि.१३/११/२०१८
  - १३ जलसंपदा विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण /१२१७/ प्र.क्र.(११४/१७)/ यांत्रिकी, दि.०५.०७.२०१८
  - १४ सार्वजनिक बांधकाम विभाग, शासन निर्णय, क्र. सीएटी /२०१७/प्र.क्र.०८/इमा-२, दि.२६/११/२०१८
  - १५ सार्वजनिक बांधकाम विभाग, शासन निर्णय, क्र. सीएटी /२०१८/प्र.क्र.१२७/इमा-२, दि.२८/११/२०१८

प्रस्तावना :-

संदर्भ क्र.१ च्या शासन निर्णयाव्दारे रुपये ३ लक्ष किंमतीच्या वरील सर्व निविदा ई-निविदा पध्दतीने मागवून स्वीकृत करण्याबाबत आदेशित केले आहे. Digital India मोहिमेअंतर्गत महाराष्ट्र शासनाचे जास्तीत जास्त कामकाज ई-गव्हर्नन्स पध्दतीने व्हावे व प्रापण विषयक (Procurement) प्रक्रिया ही ई-निविदा प्रक्रियेद्वारे असावी, असे धोरण निश्चित करण्यात आले आहे. सद्यस्थितीत ई-निविदा प्रक्रिया केंद्र शासनाच्या राष्ट्रीय सूचना विज्ञान संस्थेमार्फत (National Informatics Center) राबविणेत येत आहे. महाराष्ट्र शासनाबरोबर झालेल्या करारानुसार NIC ने योग्य काळजी (Due diligence) घेण्याची जबाबदारी घेतलेली आहे. निविदा संकेतस्थळावर प्रसिद्ध होत असल्याने जगभर प्रसिद्ध होतात. या प्रक्रियेमध्ये निविदेबाबतच्या सर्व घडामोडीबाबत सूचना

(Automatic alert) भाग घेणा-या ठेकेदारांना Email व sms द्वारे प्रणालीच्या माध्यमातून (system generated) प्राप्त होतात.

निविदा विषयक कामकाजासाठी सर्व सूचना निरनिराळ्या शासन निर्णयाद्वारे यापूर्वीच निर्गमित करण्यात आल्या असल्या तरी देखील शासनाकडे प्राप्त होणा-या निविदेमधील छाननी व तदनुषंगाने प्रधान सचिव तसेच अपर मुख्य सचिव (वित्त विभाग) यांचेकडे झालेल्या बैठकीमध्ये निविदांच्या तपासणीमध्ये एकात्मिक धोरणाचे प्रतिबिंब न आढळल्याने जुन्या सूचना अधिक्रमित करून निविदा विषयक कामकाजासाठी एकत्रित सूचना विभागाने संदर्भ क्रमांक ५ च्या शासन निर्णयान्वये निर्गमित केल्या आहेत. तथापि, क्षेत्रिय स्तरावर सदर शासन निर्णयातील तरतुदींच्या अंमलबजावणीत उद्धवलेल्या अडचणी, त्यांच्या प्राप्त सूचना, अभिप्राय इत्यादी बाबींचा अभ्यास करून सुधारित सूचना निर्गमित करणे क्रमप्राप्त ठरले आहे. पाटबंधारे विकास महामंडळ अधिनियम मधील कलम-२५अन्वये अशी कार्यपद्धत ठरविण्याचे व निर्देश देण्याचे अधिकार शासनास आहेत.

या अनुषंगाने क्षेत्रिय स्तरावरून प्राप्त सर्व बाबींचा सर्वंकष अभ्यास करून खालीलप्रमाणे सुधारित एकत्रित सूचना प्रसृत करण्याचे विचाराधीन होते.

शासन निर्णय:

जलसंपदा विभागाची विविध कामे शीघ्रतेने व पारदर्शकतापूर्ण व्हावीत यासाठी ई-निविदा पद्धतीचा अवलंब करण्यात येत आहे. ई-निविदा प्रसिध्दी, प्रसिध्दी कालावधी व स्वीकृती विषयक कार्यपद्धत यासंदर्भात खालीलप्रमाणे सुधारित आदेश निर्गमित करण्यात येत आहेत.

१. निविदा कार्यवाही हाती घेण्यापूर्वी करावयाची कार्यवाही :

- १.१ उपरोक्त संदर्भ क्र. १० येथील शासन निर्णयानुसार मंजूर वार्षिक प्रापणसूचीमध्ये सदर काम अंतर्भूत असावे.
- १.२ प्रस्तावित कामाचे अंदाजपत्रक प्रथम चालू दरसूचीने अद्ययावत करावे व अंदाजपत्रकास सक्षम स्तरावर तांत्रिक मान्यता घेण्यात यावी.

२. प्रारूप निविदा संच :

- २.१ जलसंपदा विभागाच्या कामांसाठी सर्वसाधारणपणे ब-१ नमुन्यातील निविदा कार्यपद्धत अनुसरण्यात यावी.
- २.२ विशिष्ट स्वरूपाच्या कामासाठी “क” नमुन्यातील निविदा (Lumpsum Contract) मसुद्याचा वापर यापुढे शासनाच्या पूर्वपरवानगीने करावा.
- २.३ ज्या प्रकल्पांचा समावेश केंद्र शासनाच्या प्रधानमंत्री कृषी सिंचाई योजनेत (PMKSY) करण्यात आला आहे अशा प्रकल्पासाठी त्यांच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार आवश्यकते प्रमाणे EPC (Engineering, Procurement And Construction) प्रकारच्या निविदा मागविण्यात याव्यात.
- २.४ प्रारूप निविदा संचामध्ये प्रामुख्याने खालील बाबींचा समावेश असावा.
  - A) संक्षिप्त निविदा सूचना (Brief Tender Notice)
  - B) सविस्तर निविदा सूचना (Detailed Tender Notice)
  - C) कंत्राटदारासाठी अतिरिक्त सूचना (Additional Instructions to tenderer)
  - D) अर्हता विषयक आवश्यक कागदपत्रे (Qualification documents required)
  - E) कामाच्या सर्वसाधारण सूचना (General Description of Proposed work)
  - F) कराराची मुद्रीत प्रत (Printed Form of Agreement)
  - G) सर्वसाधारण निविदा शर्ती (General Conditions of Contract)
  - H) विशेष निविदा शर्ती (Special Conditions of Contract)
  - I) कामाच्या सर्व बाबींची सविस्तर विनिर्दिष्टे (Detailed Specifications for all Items)

J) आवश्यक रेखाचित्रे (Drawings)

- २.५ खात्यामार्फत कामासाठी भांडार साहित्याचा पुरवठा करावयाचा नसल्याने निविदेतील परिशिष्ट-अ निरंक ठेवण्यात यावे.
- २.६ निविदा कालावधी निश्चित करताना प्रकल्पासाठी उपलब्ध होणाऱ्या आर्थिक तरतूदीचा कल तसेच काम पूर्ण करण्याची निकड या बाबींचा विचार करून वस्तुनिष्ठ कालावधी निश्चित करून निविदेत नमूद करावा. सदर कालावधी निश्चित करताना कामात उद्धवणा-या संभाव्य अडचणीमुळे होणारा विलंब विचारात घेण्यात यावा.
- २.७ निविदा विक्रीच्या कालावधीनंतर निविदा सादर करण्यासाठी दोन दिवसांचा कालावधी देण्यात यावा.
- २.८ कोणत्याही परिस्थितीत कंत्राटदारांकडून निविदा हार्ड कॉपीच्या स्वरूपात स्वीकारली जाणार नाही, या संदर्भातील अट निविदेत समाविष्ट करावी.
- २.९ यापुढे सर्व कालावधींच्या कामासाठी निविदेत भाववाढ कलम अंतर्भूत करावे. याबाबत संदर्भ क्र.११ वरील शासन निर्णयामधील तरतूदीच्या अनुषंगाने कार्यवाही करावी.
- २.१० प्रारूप निविदा संच (Draft Tender Paper) मंजूरीचे अधिकार खालीलप्रमाणे प्रदान करण्यात येत आहेत.

कार्यकारी अभियंता	:	रुपये ५० लक्ष पर्यंत
अधीक्षक अभियंता	:	रुपये ५० लक्षपेक्षा जास्त ते रुपये २.५० कोटी पर्यंत
मुख्य अभियंता	:	रुपये २.५० कोटी वरील सर्व किंमतीच्या निविदा

प्रारूप निविदा संच दोन प्रतीमध्ये सक्षम अधिकाऱ्याच्या मान्यतेस्तव सादर करावेत.

३ प्रारूप निविदा कागदपत्रांमध्ये सुधारणा करणे.

प्रसिध्द केलेल्या निविदेतील अथवा निविदा सूचनेतील कोणत्याही बाबीत बदल करण्यात येऊ नयेत, बदल करणे अत्यावश्यक असल्यास खालील तक्त्यात दर्शविलेल्या सक्षम अधिका-यांच्या पूर्वमंजूरीनेच करावेत. तसेच, अशी मंजूरी प्रदान करण्याची विवक्षित कारणे संकेतस्थळावर ठळकपणे प्रसिध्द करावीत.

अ.क्र.	निविदा स्वीकृती स्तर	प्रसिध्द केलेल्या निविदा सूचनेत बदल करण्यास मंजूरी प्रदान करणारे सक्षम अधिकारी
१.	कार्यकारी अभियंता	संबंधित अधीक्षक अभियंता
२.	अधीक्षक अभियंता	संबंधित मुख्य अभियंता
३.	मुख्य अभियंता व शासन	मुख्य अभियंता

४ ई-निविदा कार्यप्रणाली :

- ४.१ कामाची निविदा कार्यकारी अभियंता यांच्या Digital Signature Key (DSK)चा वापर करून विभागीय स्तरावरून mahatenders.gov.in या संकेत स्थळावर अपलोड करावी. निविदेबरोबर आवश्यक रेखाचित्रे अपलोड करण्यात यावीत.
- ४.२ निविदा प्रक्रियेबाबत कालमर्यादेचे सर्व दिनांक सक्षम अधिका-यांनी मंजूर केलेल्या प्रारूप निविदा संचामध्ये (DTP) नमूद केल्याप्रमाणे ई-निविदेमध्ये अंतर्भूत कराव्यात.

- ४.३ ई-निविदा कंत्राटदार किंवा इतर इच्छुक यांचेकरिता विनामूल्य (Free of cost) डाऊनलोड करण्यासाठी उपलब्ध कराव्यात. मात्र कंत्राटदार किंवा इतर इच्छुक यांना निविदा प्रक्रियेमध्ये भाग घेण्यासाठी निविदेची किंमत अदा करणे अनिवार्य राहिल.
- ४.४ निविदेसाठी लिफाफा क्र.१ (तांत्रिक लिफाफा) व लिफाफा क्र.२ (आर्थिक लिफाफा) या दोन लिफाफा पद्धतीचा (Two Envelope System) अवलंब करण्यात यावा.
- ४.५ निविदा पूर्व बैठक न बोलविता निविदा सादर करावयाच्या अंतिम दिनांकाच्या सात दिवस अगोदर कंत्राटदाराकडून निविदेतील तरतुदी व अटी संबंधातील हरकती ई-निविदा प्रणालीव्दारे नोंदविण्याची सुविधा उपलब्ध करून द्यावी.
- ४.६ कंत्राटदाराच्या मुद्यांचे खुलासे निविदा स्वीकृती अधिका-यांची मान्यता घेवून निविदा सादर करावयाच्या अंतिम दिनांकाच्या तीन दिवस अगोदर कार्यकारी अभियंता यांनी संकेतस्थळावर अपलोड करावेत.
- ४.७ निविदा लिफाफा क्र.१ (तांत्रिक लिफाफा) व लिफाफा क्र.२ (आर्थिक लिफाफा) मधील सर्व कागदपत्रे कंत्राटदारांनी त्यांच्या देकारासह अपलोड करावीत तसेच सदर कंत्राटदारांनी निविदा व निविदेतील अटी मान्य असलेबाबत ऑनलाईन प्रमाणित करावे.
- ४.८ कंत्राटदारांनी कागदपत्रे अपलोड करताना निविदा प्रत स्कॅन करून इतर कागदपत्रांमध्ये अपलोड करू नये, अशी सूचना निविदेमध्ये अंतर्भूत करावी.
- ४.९ कार्यकारी अभियंता/ विभागीय लेखापाल/ उप विभागीय अभियंता यापैकी किमान दोघांच्या Digital Signature Key (DSK) चा वापर करून निविदेचा लिफाफा क्र. १ (तांत्रिक माहिती विषयक लिफाफा) उघडण्यात यावा.
- ४.१० पात्र कंत्राटदारांची स्वयं मूल्यांकन तक्त्यामध्ये (Self Evaluation Sheet) नमूद करण्यात आलेल्या प्राप्त माहितीच्या सत्यासत्यतेबाबतची पडताळणी विभागीय लेखापालानी करावी.
- ४.११ पात्र कंत्राटदारांचे मूल्यांकन अहवाल सक्षम स्तरावर मान्यतेसाठी पाठविण्यात येवून त्यास मान्यता घेण्यात यावी. ही संपूर्ण कार्यवाही दहा कार्यालयीन दिवसांमध्ये पूर्ण करण्यात यावी.
- ४.१२ पात्र व अपात्र कंत्राटदारांची यादी (अपात्रतेच्या कारणमिमांसेसह) संकेतस्थळावर अपलोड करण्यात यावी व लिफाफा क्र.२ (आर्थिक लिफाफा) उघडण्याची मूळ वेळ बदलण्यात आली असेल तर सुधारित वेळ संकेतस्थळावर जाहीर करण्यात यावी.
- ४.१३ कार्यकारी अभियंता/ विभागीय लेखापाल/ उप विभागीय अभियंता यापैकी किमान दोघांच्या Digital Signature Key (DSK) चा वापर करून निविदेचा लिफाफा क्र.२ (आर्थिक देकार विषयक लिफाफा) उघडण्यात यावा.
- ४.१४ पात्र कंत्राटदारांच्या देकाराचा तुलनात्मक तक्ता व निविदेची प्रत डाऊनलोड करून मुद्रीत करावी व त्यावर कार्यकारी अभियंता/ विभागीय लेखापाल यांच्या स्वाक्ष-या घेऊन स्वीकृतीची कार्यवाही संदर्भित शासन निर्णय क्र.६ व ७ मधील सूचनांनुसार करण्यात यावी.
- ४.१५ जलसंपदा विभागाच्या निविदा प्रक्रियेअंतर्गत निविदा तपासणी, स्वीकृती, देयके अदा करणे व निविदा अंतिम झाल्यानंतर दोष दायित्व कालावधी व काम अंतिम करण्यापर्यंत अधिकारी / कर्मचा-यांच्या उत्तरदायित्वाबाबत खालीलप्रमाणे कार्यवाही करावी व याबाबत निविदा शर्तीमध्ये विवक्षितपणे उल्लेख करावा.
  - निविदा तपासणी, स्वीकृती, देयके अदा करणे व निविदा अंतिम झाल्यानंतर दोषदायित्व कालावधी व काम अंतिम करणे या दरम्यान कंत्राटदाराने निविदेसोबत जोडलेली कागदपत्रे खोटी असल्याची निदर्शनास आल्यास त्याअनुषंगाने संदर्भ क्र. १५ वरील सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या शासन निर्णयान्वये प्रसृत करण्यात आलेल्या सर्व सूचना जलसंपदा विभागास तंतोतंत लागू असून त्यानुसार कार्यवाही करावी.

- तसेच कंत्राटदाराची बयाणा रक्कम (EMD)/सुरक्षा अनामत रक्कम(SD)/अतिरिक्त कामगिरी सुरक्षा ठेव रक्कम (Additional Performance SD) जप्त करणेत यावी व सदर कंत्राटदारास जलसंपदा विभागाच्या कोणत्याही निविदा प्रक्रियेमध्ये भाग घेण्यापासून तीन वर्षासाठी प्रतिबंधित करण्यात यावे.

५ निविदा प्रसिध्दी माध्यम :

- ५.१ रुपये ३ लक्ष पर्यंतच्या कामांसाठी वृत्तपत्रातून जाहिरात देऊन निविदा मागविण्याची आवश्यकता नाही. अशा कामांसाठी कार्यकारी अभियंता यांच्या कार्यालयातील सूचना फलकावर निविदा सूचना मराठी व इंग्रजी भाषेतून प्रसिध्द करण्यात यावी. प्रथम सूचनेसाठी ८ दिवस व त्यास प्रतिसाद न मिळाल्यास द्वितीय सूचनेसाठी ५ दिवस एवढा कालावधी ठेवण्यात यावा.
- ५.२ ज्या कामाची अंदाजपत्रकीय किंमत रुपये ३ लक्ष पेक्षा जास्त आहे अशा कामाच्या बाबतीत वर्तमान पत्रामध्ये कामाची जाहीरात प्रसिद्ध करण्यासाठी खालील प्रमाणे कार्यपद्धती अवलंबविण्यात यावी.

अ. क्र.	निविदेची अंदाजपत्रकीय किंमत	जाहिरात वितरण करण्याचे अधिकार	जाहिरात प्रसिध्दीचे वृत्तपत्र
१	रुपये २० लक्ष पर्यंत	जिल्हा माहिती अधिकारी	एक “क” वर्ग दैनिक व एक साप्ताहिक
२	रुपये २० लक्ष च्या वर ते ५५ लक्ष पर्यंत	विभागीय माहिती उपसंचालक	एक “ब” वर्ग दैनिक व एक साप्ताहिक
३	रुपये ५५ लक्ष पेक्षा अधिक	मुख्यालय (माहिती व जनसंपर्क संचालनालय)	संबंधीत विभागातील एक “अ” वर्ग मराठी व इंग्रजी दैनिक व त्या विभागातील एक “ब” वर्ग दैनिक व ज्या जिल्ह्याचे काम असेल त्या जिल्ह्यातील एक “क” वर्ग दैनिक.

६ जाहिरात नमुना व प्रसिध्दी -

जाहिरातीमध्ये कामाचे नाव, जिल्हा, अंदाजपत्रकीय किंमत इत्यादी माहितीचा समावेश असावा. सविस्तर निविदा सूचना शासनाच्या संकेतस्थळावर व विभागीय कार्यालयाच्या सूचना फलकावर उपलब्ध असल्याचे जाहिरातीमध्ये नमूद करावे व त्यानुसार कार्यवाही करावी. वृत्तपत्रात द्यावयाची जाहिरात ही प्रपत्र-१ मध्ये नमूद विहित नमुन्यात असावी. यात कुठलाही बदल करण्यात येऊ नये. कार्यकारी अभियंता/ विभागीय लेखापाल यांनी जाहिरात प्रसिध्दीबाबत आवश्यक खातरजमा करावी.

७ निविदा प्रसिध्दी कालावधी व कार्यपद्धत-

निविदा प्रसिध्दीचा किमान कालावधी व निविदा संच किंमत खालीलप्रमाणे असावी :-

अ. क्र.	निविदेची अंदाजपत्रकीय किंमत	निविदा संच किंमत	निविदा प्रसिध्दीचा किमान कालावधी		
			प्रथम वेळ	व्दितीय वेळ	तृतीय वेळ
१.	रुपये ३ लक्ष ते रुपये ५ कोटी पर्यंत	रुपये २०००/- अधिक GST	१५ दिवस	१० दिवस	७ दिवस
२.	रुपये ५ कोटी पेक्षा जास्त ते रुपये १०० कोटी पर्यंत	रुपये ५०००/- अधिक GST	२५ दिवस	१५ दिवस	१० दिवस
३.	रुपये १०० कोटी पेक्षा जास्त	रुपये १००००/- अधिक GST	४५ दिवस	३० दिवस	१५ दिवस

७.१ प्रस्तुतचे दिवस सुट्टीसह असल्याने कालावधीमध्ये कार्यालयीन दिवसांसह सुट्ट्या अंतर्भुत आहेत. निविदा विक्रीचा पहिला व शेवटचा दिवस तसेच निविदा सादर करावयाचा अंतिम दिवस हे शासकीय कामकाजाचे दिवस असावेत.

७.२ निविदा प्रसिध्दीचा कालावधी काही कारणास्तव कमी करावयाचा झाल्यास त्यास संबंधित कार्यकारी संचालक यांची पूर्वमान्यता घ्यावी. मात्र किमान कालावधी सात दिवसांपेक्षा कमी ठेवता येणार नाही.

८ निविदा पूर्व बैठक-

८.१ कंत्राटदारासमवेत यापुढे निविदा पूर्व बैठक (Pre-Bid Conference) आयोजित करण्याची आवश्यकता नाही. याबाबतची अट निविदेमध्ये समाविष्ट करावी.

८.२ कंत्राटदारास निविदा डाऊनलोड केल्यानंतर काही शंका असल्यास त्या Seek Clarification Option अंतर्गत ऑनलाईन विचारण्यात याव्यात. शंकाचे स्पष्टीकरण /समाधान ऑनलाईन करण्यात यावे. प्रत्यक्षात बैठक घेण्यात येऊ नये. रुपये १.५० कोटीपर्यंत अंदाजपत्रकीय किंमतीच्या निविदांसाठी Seek Clarification Option उपलब्ध करून देण्याची आवश्यकता नाही.

८.३ कंत्राटदारांच्या शंका प्राप्त करून घेण्याची अंतिम वेळ ही निविदा सादर करण्याच्या अंतिम दिनांकापूर्वी सात दिवस ठेवावी. त्यावरील स्पष्टीकरणे निविदा स्वीकृत करणा-या सक्षम अधिका-याच्या मान्यतेने कार्यकारी अभियंता यांनी निविदा सादर करण्याच्या तीन दिवस अगोदर संकेतस्थळावर प्रसिध्द करावेत. सदर CSD (Common Set of Deviations) हा निविदेचा भाग राहील.

८.४ शंकांचे निराकरण/ स्पष्टीकरण विभागाने निविदा सादर करण्याचे अंतिम दिवसापर्यंत केले नसल्यास निविदेच्या अटी व शर्तीत कोणतेही बदल नाहीत असे समजून कंत्राटदारांनी निविदा सादर करावी, असे कलम निविदेत समाविष्ट करावे.

९ निविदा भरण्याची सक्षमता व पश्चात अर्हता निश्चित करणे

९.१ रुपये १.५० कोटी पर्यंतच्या अंदाजपत्रकीय किंमतीच्या निविदांकरिता कंत्राटदार महाराष्ट्र राज्याच्या सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडे नोंदणीकृत (पंजीकृत) असण्याची अट अनिवार्य करण्यात यावी. रुपये १.५० कोटी पेक्षा अधिक अंदाजपत्रकीय किंमतीच्या निविदांसाठी कंत्राटदार नोंदणीकृत (पंजीकृत) असण्याची आवश्यकता नाही.

९.२ निविदा भरण्याची सक्षमता व पश्चात अर्हता निश्चित करणेबाबत खालीलप्रमाणे कार्यपद्धती अवलंबविण्यात यावी.

९.२.१ ज्या निविदेच्या कामाची अंदाजपत्रकीय किंमत रुपये १.५ कोटीपर्यंत आहे अशा निविदेसाठी पश्चात अर्हता तसेच कंत्राटदाराची निविदा भरण्याची सक्षमता (Bid Capacity) तपासण्यात येऊ नये.

९.२.२ ज्या निविदेच्या कामाची अंदाजपत्रकीय किंमत रुपये १.५ कोटीपेक्षा जास्त ते रुपये ५ कोटीपर्यंत आहे अशा सर्व कामांच्या बाबतीत कंत्राटदाराची केवळ निविदा भरण्याची सक्षमता (Bid Capacity) खालील मुद्दा ९.३ (ड) च्या सूत्रानुसार काढण्यात यावी. कंत्राटदाराची निविदा भरण्याची सक्षमता (Bid Capacity) ठरविण्याचे अधिकार निविदा स्वीकृत करणा-या अधिका-यास असतील.

९.२.३ रुपये ५ कोटी पेक्षा जास्त अंदाजपत्रकीय किंमतीच्या कामाच्या निविदेबाबत पश्चात अर्हता पद्धत अवलंबविण्यात यावी. कामाच्या करारनाम्यात पश्चात अर्हता निकष असल्याची बाब निविदा सूचनेमध्ये नमूद करावी.

९.३ निविदेत पुढीलप्रमाणे पश्चात अर्हता तरतूद समाविष्ट असावी.

अ.	कंत्राटदाराची मागील लगतच्या पाच आर्थिक वर्षांतील [१ एप्रिल ते ३१ मार्च] वार्षिक महत्तम उलाढाल	:	संबंधित कामाच्या निविदेसाठी प्रस्तावित अंदाजपत्रकीय किंमतीच्या (Estimated cost put to tender) कमीत कमी ७५ टक्के
ब.	कंत्राटदाराने समतुल्य किंमतीचे किमान एक त्याच स्वरूपाचे समकक्ष काम पूर्ण केलेले असले पाहिजे. अशा कामाची समतुल्य कमीत कमी किंमत --	:	संबंधित कामाच्या निविदेसाठी प्रस्तावित अंदाजपत्रकीय किंमतीच्या (Estimated cost put to tender) i)रुपये ५ कोटी ते रु.१० कोटी पर्यंत सर्व कामांसाठी: ३० % ii)रुपये १० कोटी पेक्षा जास्त सर्व कामांसाठी: ३० % किंवा रु.५ कोटी यापैकी जास्त असणारी किंमत
क.	संबंधित कामासाठी मागील ५ वर्षांपैकी कोणत्याही वर्षात ज्या महत्वाच्या परिमाणाच्या बाबी करावयाच्या आहेत त्याचे कमीत कमी परिमाण (प्रत्येक बाबीकरिता वर्ष वेगळे असू शकेल)	:	संबंधित कामातील महत्वाच्या बाबींच्या परिमाणाच्या ३० %.
ड.	कंत्राटदाराची निविदा भरण्याची सक्षमता (Bid Capacity)	:	(अ x एन x २) - बी जेथे, अ- गेल्या पाच वर्षांतील जास्तीत जास्त वार्षिक उलाढाल (चालू दराने) एन- कामाचा कालावधी (वर्षे) बी- हातातील कामांची किंमत (कामांच्या कालावधीतील)
इ.	संबंधित कामांच्या विशिष्ट स्वरूपानुसार समकक्ष काम फक्त मागील पाच वर्षांचा विचार न करता कंत्राटदारांनी कोणत्याही कालावधीत प्रत्यक्ष केलेले असणे अनिवार्य करण्यात यावे. अन्य कंत्राटदाराकडून सबलेट (sublet) करून घेतलेले काम विचारात घेता येणार नाही.		

फ.	संबंधित कामासाठी कंत्राटदाराकडे उपलब्ध असणे अपेक्षित असलेली स्वतःच्या मालकीची/ भाडेतत्वावरील/ Lease वरील यंत्रसामुग्री व प्रकल्प व्यवस्थापनाबाबतची व्यवस्था याचे निकष मुख्य अभियंता यांनी प्रत्येक प्रकरणी तपासणी करून निश्चित करावेत. सदर यंत्रसामुग्री बांधकामाचे वेळी कार्यक्षेत्रावर उपलब्ध करण्याबाबत कंत्राटदाराचे बंधपत्र /हमीपत्र घ्यावे.
----	---

९.३.१ उलाढाल, कामाची किंमत इत्यादीची परिगणना चालू दराने करताना प्रतिवर्षी दहा टक्के वाढ विचारात घेण्यात यावी.कंत्राटदाराचा वार्षिक उलाढालीचा ताळेबंद सनदी लेखापालाने प्रमाणित केलेला असला पाहिजे.

९.३.२ उपरोक्त (क) नुसार बाबींची निवड करताना संबंधित कामामधील फक्त महत्वाच्या व ठळक बाबी विचारात घ्याव्यात.

९.३.३ हातातील कामांची उर्वरित किंमत बिनचूक व परिपूर्णरित्या सादर करणे कंत्राटदारांवर बंधनकारक राहिल. तसेच, देय कामासाठी निविदा सादर केल्यानुसार, परंतु त्यासंबंधी अंतिम निर्णय होण्यापूर्वी एखादे नवीन काम मिळाल्यास (म्हणजे त्या कामाचा कार्यारंभ आदेश प्राप्त झाल्यास) त्यासंबंधीची माहिती त्वरीत सादर करणे देखील कंत्राटदारावर बंधनकारक राहिल. अन्यथा सदर कंत्राटदारास पुढील तीन वर्ष जलसंपदा विभागाच्या निविदा प्रक्रियेत भाग घेता येणार नाही.

९.३.४ उपरोक्त (इ) नुसार निकष निश्चित करताना समकक्ष कामाची व्याख्या निःसंदिग्ध असण्याबाबत दक्षता घ्यावी.

९.४ निविदा मूल्यांकनाचे (Evaluation) अधिकार-

कार्यकारी अभियंता :- रुपये ५० लक्ष पर्यंत

अधीक्षक अभियंता :- रुपये ५० लक्षपेक्षा जास्त ते रुपये २.५० कोटी पर्यंत

मुख्य अभियंता :- रुपये २.५० कोटी पेक्षा जास्त सर्व किंमतीच्या निविदा

१० दोन लिफाफा पद्धत (Two Envelope System of Tendering) :

ई-निविदा पद्धतीमध्ये कंत्राटदाराने निविदेसंबंधीची कागदपत्रे खालीलप्रमाणे दोन लिफाफ्यामध्ये सादर करावीत.

१०.१ लिफाफा क्र.१ (Technical Bid):- यामध्ये खालील कागदपत्रांच्या प्रमाणीत प्रती कंत्राटदाराने सादर कराव्यात.

i) शासनाकडे कंत्राटदार नोंदणीकृत असल्याबाबतच्या वैध प्रमाणपत्राची प्रत (फक्त रुपये १.५ कोटी अंदाजपत्रकीय किंमतीपर्यंतच्या कामासाठी)

ii) आवश्यक बयाणा रक्कम भरल्याचा पुरावा (EMD scan copy)

iii) भागीदारी करारनामा/ कंपनीच्या मालकी संदर्भात इतर वैध कागदपत्रे

iv) निविदेतील शर्तीनुसार कमित कमी पात्रता निकष पूर्ण करणारी पश्चात अर्हता कागदपत्रे

१०.२ लिफाफा क्र.२ (Financial Bid): यामध्ये संकेतस्थळावर प्रसिध्द केलेले शंकाचे स्पष्टीकरण व समाधान झाल्याबाबतच्या पत्राची प्रत कंत्राटदाराने सादर करा.

११ निविदा उघडणे :

याबाबत खालीलप्रमाणे कार्यपद्धती अवलंबविण्यात यावी.

११.१ कार्यकारी अभियंता, उपविभागीय अभियंता व विभागीय लेखापाल यापैकी दोघांच्या Digital Signature Key (DSK)चा वापर करून विभागीय कार्यालयात निविदा उघडण्यात याव्यात.

- ११.२ “संकेतस्थळावर प्रसिध्द होणा-या निविदा उघडण्याची तारीख व वेळेनुसार कंत्राटदाराने किंवा त्याच्या अधिकृत प्रतिनिधीने उपस्थित रहावे अन्यथा निविदा उघडल्यास कोणतीही तक्रार स्वीकारली जाणार नाही”, अशी स्पष्ट सूचना निविदा सूचनेमध्ये द्यावी.
- ११.३ निविदा उघडताना उपस्थित कंत्राटदार किंवा त्यांच्या प्राधिकृत प्रतिनिधींच्या सह्या घेण्यात याव्यात.(प्रपत्र -३)
- ११.४ प्रथमतः सर्व ठेकेदारांचा लिफाफा क्र. १ उघडण्यात यावा.
- ११.५ Self Evaluation sheet उघडून पात्र कंत्राटदारांची कागदपत्रे (supporting documents) विभागीय लेखापाल यांनी तपासावीत.
- ११.६ विभागीय लेखापाल यांनी मूल्यांकन अहवाल सक्षम स्तरावर मंजूरीसाठी पात्र कंत्राटदारांच्या यादीसह व अपात्र ठेकेदारांच्या कारणांसह तीन कार्यालयीन दिवसांच्या आत पाठवावा.
- ११.७ कंत्राटदाराने खोटी/ चुकीची माहिती/ प्रमाणपत्रे सादर केल्याचे निविदा प्रक्रियेच्या कोणत्याही टप्प्यावर निदर्शनास आल्यास सदर कंत्राटदाराची बयाणा रक्कम जप्त करून फौजदारी स्वरूपाची कारवाई (माहिती तंत्रज्ञान अधिनियम २००० अन्वये व भारतीय दंड संहिते मधील तरतुदीनुसार) प्रस्तावित करावी व वर नमूद मुद्दा क्र.४.१५ नुसार कार्यवाही करावी.
- ११.८ निविदा स्वीकृत करणा-या सक्षम प्राधिका-यांची मान्यता घेऊन पात्र कंत्राटदारांची यादी संकेतस्थळावर प्रसिध्द करून लिफाफा क्र.२ (Financial Bid) उघडण्याचा दिनांक व वेळ याची माहिती पात्र कंत्राटदारांना कळविण्यात यावी. पात्र कंत्राटदारांची यादी संकेतस्थळावर प्रसिध्द केल्यानंतर शक्यतो दोन दिवसांनी लिफाफा क्र.२ उघडण्यात यावा.
- ११.९ पात्र कंत्राटदारांचे लिफाफा क्र.२ उघडल्यानंतर संगणक प्रणालीवर आपोआप तयार होणा-या (system generated) तुलनात्मक तक्त्यानुसार न्यूनतम देकाराच्या निविदेच्या प्रतीवर कंत्राटदाराची सही घेऊन सदर निविदा सक्षम प्राधिकाराकडे मंजूरीसाठी पाठविण्यात यावी .

१२. निविदा मागविताना अनुसरावयाची कार्यपध्दती-

- १२.१ **तीनपेक्षा कमी निविदा प्राप्त:** निविदा सादर करण्याच्या अंतिम वेळेपर्यंत जर तीनपेक्षा कमी निविदा प्राप्त झाल्या तर त्या न उघडता लगेचच द्वितीय मागणीसाठी परत नव्याने निविदा मागविण्यात याव्यात. असे करताना मूळ प्रारूप निविदेमध्ये कोणताही बदल करू नये. अशा द्वितीय मागणीनंतर पुन्हा तीन पेक्षा कमी किंवा एकच पात्र निविदा प्राप्त झाल्यास निविदा उघडून पुढील कार्यवाही करावी.
- १२.२ **तीन किंवा तीनपेक्षा जास्त निविदा प्राप्त होऊन दोन निविदा पात्र ठरणे:** कालापव्यय होऊ नये व कामे वेळेवर होण्यासाठी प्रथम मागणीच्या वेळी दोनच निविदा पात्र झाल्यास त्या उघडण्यात याव्यात व पुढील कार्यवाही करावी.
- १२.३ **तीन किंवा तीनपेक्षा जास्त निविदा प्राप्त होऊन एकच निविदा पात्र ठरणे:** प्रथम मागणीच्या वेळेस पात्र निविदा अंदाजपत्रकीय दरापेक्षा कमी किंवा अंदाजपत्रकीय दराने असेल तर ती निविदा स्वीकृत करावी अन्यथा द्वितीय मागणी करावी. द्वितीय मागणीनंतर पुनश्च एकच पात्र निविदा प्राप्त झाली तर ती उघडण्यात यावी व पुढील कार्यवाही करावी.
- १२.४ **आपत्कालीन व अतितातडीची कामे:** यासाठी प्रथम मागणीवेळी एकच पात्र निविदा प्राप्त झाल्यास अशी निविदा न उघडता अल्प मुदतीची (किमान सात दिवस) फेरनिविदा मागवावी. कालापव्यय टाळण्यासाठी या निविदा पूर्वी ज्या वृत्तपत्रात प्रसिध्द झाल्या होत्या त्याच वृत्तपत्रात प्रसिध्दीस पाठव्याव्यात व त्याच संकेतस्थळावर प्रसिध्द कराव्यात. द्वितीय मागणीच्या वेळी एक किंवा अधिक निविदा प्राप्त झाल्या तरीही त्या उघडण्यात याव्यात व पुढील कार्यवाही करावी. तथापि, अशी

कामे संबंधित कार्यकारी संचालक यांच्या पूर्वमान्यतेनेच करावयाची असून कामाच्या आवश्यकतेबाबतची कारणे त्यांनी अभिलेखावर नोंदवावीत.

१२.५ प्रचलित दरसूचीपेक्षा जास्त दराची निविदा प्राप्त झाल्यास याबाबत सक्षम स्तरावर पूर्ण समर्थनासह निविदा मंजूरीकरिता सादर करावी. अशा निविदा मान्य करण्यासारख्या नसतील तर त्या सक्षम स्तरावर रद्द करून निविदा अटींची फेरतपासणी करावी व स्पर्धात्मक दर प्राप्त करण्यासाठी अटी शिथील करून फेरनिविदा मागवाव्यात व पुढील कार्यवाही करावी.

१२.६ निविदेची द्वितीय मागणी/ तृतीय मागणी ई- निविदेच्या पोर्टल वर असणा-या Retender Option अंतर्गत असणा-या सुविधेद्वारे करण्यात यावी.

१३. निविदा स्वीकृत करणे :

१३.१ निविदा स्वीकृत करताना अंदाजपत्रकातील कोणत्याही बाबींचे दर अद्ययावत करू नयेत व तुलना फक्त निविदा दराशी करावी.

१३.२ निविदा स्वीकृतीचे अधिकार-

याबाबत संदर्भ क्र.६ व ७ वरील शासन निर्णयातील तरतूदीनुसार कार्यवाही करावी.

१३.३ शासन स्तरावर प्राप्त होणा-या निविदा स्वीकृतीसाठी खालीलप्रमाणे समिती स्थापन करण्यात येत आहे :-

१.	प्रधान सचिव (जसं), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय	अध्यक्ष
२.	सचिव (प्र.स.), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय	सदस्य
३.	सचिव (लाक्षेवि), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय	सदस्य
४.	मुख्य अभियंता(दवप्र) तथा सहसचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय	सदस्य
५.	संबंधीत मुख्य अभियंता	सदस्य
६.	आंतरवित्तीय सल्लागार व उपसचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय	सदस्य
७.	संबंधित उप सचिव	सदस्य सचिव

१३.३.१ समितीच्या बैठकीसाठी तपासणीसूची सोबत जोडण्यात आली आहे.(प्रपत्र-२)

१३.३.२ शासन स्तरावर मंजूरीसाठी प्राप्त होणा-या निविदांबाबत उपरोक्त समितीने खालीलप्रमाणे कार्यवाही करावी.

- निविदा स्वीकृतीचे प्रस्ताव शासनास प्राप्त झाल्यानंतर संबंधित उप सचिव यांनी समितीची बैठक आयोजित करावी.
- विभागाच्या अधिकारातील प्रस्तावावर उपरोक्त समितीने निर्णय घ्यावा.
- अ.मु.स.(वित्त) समितीच्या अधिकारातील प्रस्तावावर उपरोक्त समितीच्या बैठकीत झालेल्या चर्चेच्या अनुषंगाने अभिप्रायासह सदर निविदा स्वीकृती प्रस्ताव अप्पर मुख्य सचिव (सार्वजनिक बांधकाम विभाग), प्रधान सचिव (जलसंपदा), अप्पर मुख्य सचिव (वित्त) व अप्पर मुख्य सचिव (नियोजन) यांच्या समितीपुढे निर्णयास्तव सादर करावेत.

१४. संयुक्त अभियानाद्वारे स्थापित अभिकरणामार्फत कामे करणे (Joint Venture) :

- रुपये ५० कोटी वरील सर्व स्थापत्य कामासाठी त्याचप्रमाणे EPC पद्धतीच्या स्थापत्य, यांत्रिकी व विद्युत या घटक कामांची एकत्रित निविदा असल्यास संयुक्त अभियानाद्वारे स्थापित अभिकरणास (Joint Venture Consortium) निविदा प्रक्रियेत सहभागी होता होईल,अशी अट निविदेत समाविष्ट करावी. स्थापित अभिकरणामधील भागीदारीचे प्रमाण हे निविदेतील स्थापत्य, यांत्रिकी व विद्युत कामाच्या प्रमाणात असावे.याबाबत निम्नलिखित सूचनांचे पालन करावे.
- संयुक्त अभियानाद्वारे स्थापित अभिकरणास भारतीय भागिदारी अधिनियम,१९३२च्या कलम ५८ मधील तरतुदीनुसार शासनाच्या निबंधक,भागिदारी संस्था (Registrar of Firms) यांचेकडे पंजीकरण करणे अनिवार्य राहिल किंवा मर्यादित दायित्व भागिदारी अधिनियम २००८ च्या कलम १२ नुसार कंपनी निबंधक (Registrar of Companies) यांच्याकडे नोंदणी करणे अनिवार्य राहिल.
  - काही कारणास्तव संयुक्त अभियानाद्वारे स्थापित अभिकरणाचे पंजीकरण निविदा सादर करण्याच्या अंतिम दिनांकापर्यंत प्राप्त झाले नसल्यास सदर निविदाकर्त्याने संबंधित निबंधकाकडे अर्ज दाखल केल्याचा पुरावा निविदा उघडणा-या सक्षम अधिका-याकडे सादर करणे अनिवार्य राहिल. तथापि, निविदाकर्त्याने जर लिफाफा क्र.२ उघडल्यानंतर, निविदा उघडण्यात आल्यापासून १५ दिवसांपर्यंत JV ची पंजीकृत प्रत सादर केली नाही तर सदर संयुक्त अभियानाद्वारे स्थापित अभिकरण निविदा प्रक्रियेतून आपोआप बाद होईल. अशा परिस्थितीत जर सदरहू JV ही सर्वात न्यूनतम देकाराची (L-१) असेल तर नवीन निविदा न मागविता द्वितीय न्यूनतम देकाराच्या (L-२) अभिकरणास L-१ च्या दराने व त्याच अटी व शर्तीनुसार संधी उपलब्ध करून देण्यात येईल.
  - उपरोक्त तरतुदीचे पालन करणेची जबाबदारी संयुक्त अभियानाद्वारे स्थापित अभिकरणाची आहे.

१५. निविदा बयाणा/ इसारा रक्कम(EMD) :

- १५.१ शासनाने विहीत केलेल्या प्रमाणानुसार ज्यावेळी कंत्राटदार कामांसाठी निविदा सादर करतो त्यावेळी प्रत्येक कामासाठी स्वतंत्रपणे बयाणा/इसा-याची रक्कम भरणे आवश्यक आहे.
- १५.२ इसा-याची रक्कम भरण्यास सूट मिळण्यासाठी ठेकेदारांना काही रक्कम शासनाकडे ठेवल्यावर व आवश्यक बंधपत्र पूर्ण केल्यानंतर बयाणा/इसारा रक्कम भरण्यापासून सूट देण्याची तरतूद आता रद्द करण्यात येत आहे.
- १५.३ बयाणा/इसारा रक्कम ऑनलाईन रोख स्वरूपात RTGS/NEFT द्वारे संबंधित कंत्राटदाराच्या बँक खात्यातून भरणे बंधनकारक राहिल.
- १५.४ खालीलप्रमाणे बयाणा/ इसारा रक्कम निविदेसोबत भरणे आवश्यक आहे.

अ. क्र.	कामाची अंदाजपत्रकिय किंमत	किमान बयाणा/इसारा रक्कम टक्केवारी (अंदाजपत्रकिय रकमेच्या)
१	रुपये १.५० कोटी पर्यंत	१%
२	रुपये १.५० कोटीपेक्षा जास्त	½ % (किमान रुपये १.५० लक्ष)

- १५.५ निविदा स्वीकृती कळविल्यानंतर कंत्राटदाराने कार्यारंभ आदेश देण्यासाठीच्या आवश्यक बाबींची विहीत वेळेत पूर्तता केली नाही तर त्याची बयाणा/इसारा रक्कम जप्त करण्यात यावी.

१६. अंदाजपत्रकीय दराच्या १० टक्के पेक्षा अधिक कमी दरांच्या निविदा स्वीकृतीबाबत :

अशा निविदा स्वीकारण्यापूर्वी खालीलप्रमाणे कार्यपद्धती अवलंबविण्यात यावी.

- १६.१ निविदा स्वीकृत करण्यापूर्वी संबंधित कंत्राटदाराकडून काम पूर्ण करण्याचे नियोजनाबाबत सविस्तर तपशील प्राप्त करून घ्यावा. कंत्राटदाराने दिलेल्या तपशीलाच्या आधारे सदर काम निम्नतम देकाराच्या किंमतीत पूर्ण करणे शक्य असल्याबाबत खात्री करावी.
- १६.२ निविदा स्वीकृत करताना कंत्राटदारास याबाबत कळवून त्याची स्वीकृती लेखी स्वरूपात घेण्याबाबतची अट निविदेत समाविष्ट करावी.
- १६.३ निविदा स्वीकृत करण्यापूर्वी मुद्दा क्र.१८ मध्ये नमूद केल्यानुसार अतिरिक्त कामगिरी सुरक्षा अनामत रकमेचा धनाकर्ष/ बँक प्रतिभूती हमी वटविण्यात यावी.

१७. सुरक्षा अनामत रक्कम (Security Deposit) :

सर्व प्रकारच्या कामांसाठी सुरक्षा अनामत रक्कम ही निविदा किंमतीच्या सरसकट २ % ठेवण्यात यावी. कंत्राटदाराकडून कार्यारंभापूर्वी १ %, व त्यानंतर प्रत्येक चालू देयकामधून प्रचलित पद्धतीनुसार उर्वरित १ % सुरक्षा अनामत रक्कम पन्नास टक्के काम पूर्ण होईपर्यंत वसूल करण्यात यावी.

१८. अतिरिक्त कामगिरी सुरक्षा ठेव रक्कम(Additional Performance Security Deposit) :

निविदेचा न्यूनतम देकार अंदाजपत्रकीय किंमतीपेक्षा १० टक्क्याहून अधिक कमी दराचा असल्यास विहित कालावधीत काम पूर्ण होण्याची शाश्वती निश्चित होण्याच्या दृष्टीने खालीलप्रमाणे अतिरिक्त कामगिरी सुरक्षा ठेव रक्कमेचा धनाकर्ष (D.D.)/ बँक प्रतिभूती हमी(B.G.) लिफाफा क्र. १ व लिफाफा क्र. २ उघडल्यानंतर प्रथम न्यूनतम देकार सादर करणा-या L-१ निविदाकाराने आठ दिवसाच्या आत संबंधित कार्यकारी अभियंता यांच्याकडे जमा करावा. ही आठ दिवसाची मुदत कोणत्याही कारणासाठी शिथीलक्षम असणार नाही.

- १८.१ प्राप्त निम्नतम निविदेचा देकार निविदाधीन कामाच्या किंमतीपेक्षा १०% पर्यंत कमी दराचा असेल तर निविदाधीन कामाच्या १% परंतु कमीत कमी रुपये १,०००/- (उदा. १ ते १० % कमी दर- १%)
- १८.२ प्राप्त निम्नतम निविदेचा देकार निविदाधीन कामाच्या किंमतीच्या १० % पेक्षा जास्त कमी दराने असेल तर देकार १०% पेक्षा जेवढा जास्त कमी दराने आहे तेवढी रक्कम अधिक वरील मुद्दा क्र.१८(१) मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे परंतु कमीत कमी रुपये १,०००/-
(उदा. १४% कमी असल्यास- १०% पर्यंत १% व १०% वरील ४% साठी- ४% असे एकूण ५%)
- १८.३ प्राप्त निम्नतम निविदेचा देकार निविदाधीन कामाच्या किंमतीच्या १५% पेक्षा जास्त कमी दराने असल्यास उर्वरित रकमेसाठी मुद्दा क्र. १८.२ प्रमाणे ६ % अधिक १५ % पेक्षा जेवढा जास्त कमी दराने आहे त्याच्या दोन पटीने रक्कम परंतु कमीत कमी रुपये १,०००/-
[उदा. १९% कमी दराने असल्यास (६ % + (१९ %-१५%) x २%) = १४%]

१९. अतिरिक्त कामगिरी सुरक्षा ठेव रक्कम उपलब्ध करणे, परत करणे व इतर बाबीबाबत खालील प्रमाणे कार्यवाही करावी.

- १९.१ बँक प्रतिभूती हमी किंवा बँकेचा धनाकर्ष निविदा बोलाविणाऱ्या कार्यकारी अभियंता यांच्या नावे असावा.
- १९.२ बँक प्रतिभूती हमी किंवा बँकेचा धनाकर्ष सरकारी /शेड्युल्ड तसेच सार्वजनिक क्षेत्रातील बँकेची असावा.
- १९.३ बँक प्रतिभूती हमीची मुदत लिफाफा क्र.२ उघडल्याच्या दिनांकापासून कामाचा दोष दायित्व कालावधी संपल्यानंतरच्या एक महिना इतक्या कालावधीपर्यंत असावी.

- १९.४ खोटी बँक प्रतिभूती हमी किंवा बँकेचा धनाकर्ष सादर करणाऱ्या कंत्राटदारांची अनामत रक्कम (EMD) जप्त करण्यात यावी व सदर कंत्राटदारावर मुद्दा क्र.४.१५ नुसार कार्यवाही करावी.
- १९.५ काम समाधानकारकपणे पूर्ण झाल्यावर निविदेतील तरतूदीप्रमाणे ठेकेदारांकडून प्राप्त अतिरिक्त कामगिरी सुरक्षा ठेव रक्कम तीन महिन्यांच्या आत कंत्राटदारांना कार्यकारी अभियंत्यानी परत करावी.
- १९.६ प्राप्त न्यूनतम देकाराच्या (L-१) निविदाकाराने वरील विहित मुदतीत Additional Performance Security Deposit चा भरणा केला नाही तर द्वितीय न्यूनतम देकाराच्या (L-२) निविदाकारास लेखी विचारणा करावी व L-२ निविदाकार L-१ च्या दराने व शर्तीनुसार काम करण्यास तयार असेल तर त्याची निविदा मंजूर करावी.

२०. निविदेची प्रमाणित प्रत :

निविदा स्वीकृतीनंतर मूळ प्रत विभागीय लेखापालाच्या ताब्यात असेल व त्याच्या सुरक्षिततेची जबाबदारी विभागीय लेखापालाची राहिल. निविदेच्या आवश्यक तेवढ्या प्रती काढून त्या विभागीय लेखापाल व कार्यकारी अभियंता यांनी संयुक्तपणे प्रमाणीत कराव्यात व अशा प्रमाणीत प्रती कंत्राटदारास, उपविभागीय कार्यालयास उपलब्ध करून द्याव्यात. स्वीकृत निविदेच्या मूळ प्रतीमध्ये अनाधिकृत खाडाखोड, दुरुस्त्या होऊ नयेत म्हणून उपरोक्त प्रमाणे कार्यवाही करणेत यावी.

२१. वाटाघाटी बाबत:

निविदेचे दर कमी करण्याच्या दृष्टिकोनातून फक्त निविदा स्वीकृतीस सक्षम अधिका-याने न्यूनतम देकार प्रस्तावित केलेल्या कंत्राटदारासोबत वाटाघाटी कराव्यात. अन्य कोणत्याही स्तरावर वाटाघाटी करू नयेत. तथापि, शासन स्तरावर स्वीकृत होणा-या निविदांबाबत संबंधित क्षेत्रिय मुख्य अभियंता यांनी वाटाघाटी कराव्यात.

२२. वस्तु व सेवा कर (GST):-

याबाबत संदर्भ क्र. १२ वरील परिपत्रकामध्ये दिलेल्या सुचनेनुसार कार्यवाही करावी.

२३. निविदेचा विधीग्राह्यता कालावधी (Validity Period):

कंत्राटदारांनी निविदेतील भरलेल्या दरासाठी / देकारासाठी विधीग्राह्यता कालावधी कार्यकारी अभियंता/ अधीक्षक अभियंता/मुख्य अभियंता/ शासन यांच्या स्तरावरील निविदांसाठी अनुक्रमे ६० दिवस, ७५ दिवस, ९० दिवस, व १२० दिवस असावा. निविदेचा विधीग्राह्यता कालावधी हा निविदेचा आर्थिक लिफाफा (Financial Bid) उघडण्याच्या दिनांकापासून ग्राह्य धरण्यात यावा.

२४ सर्वसाधारण सूचना:

- २४.१ कामाचे अंदाजपत्रक चालू दरसूचीने अद्ययावत केल्यानंतरच निविदा विषयक कार्यवाही करावी. निविदा स्वीकृती दरम्यान प्रचलीत दरसूचीने अद्ययावत करून निविदा दराशी तुलना करू नये.
- २४.२ शासनस्तरावर स्वीकृतीसाठी सादर होणा-या निविदा, संबंधित मुख्य अभियंता यांनी थेट शासनास सादर कराव्यात.
- २४.३ निविदा उघडल्यानंतर सर्वात न्यूनतम देकाराच्या (L-१) कंत्राटदाराने विहित कालावधीत सुरक्षा अनामत रक्कम न भरल्यास सदर कंत्राटदाराची अनामत रक्कम जप्त करण्याची कारवाई करून द्वितीय न्यूनतम देकाराच्या (L-२) कंत्राटदाराचा विचार करावा. तथापि, L-२ कंत्राटदाराचा विचार करताना L-१ ने अंतिम केलेल्या दराने व शर्तीनुसार L-२ कंत्राटदाराची निविदा स्वीकृत करण्याबाबत कार्यवाही करावी.
- २४.४ रुपये १.५० कोटी पर्यंत रकमेच्या कामांकरिता सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडील नोंदणीकृत कंत्राटदार असणे बंधनकारक असल्याने सुशिक्षित बेरोजगार अभियंता तसेच मजूर सहकारी

संस्थांना कामे देण्याबाबतच्या यापूर्वी असलेल्या प्रचलित कार्यप्रणालीत कोणताही बदल प्रस्तावित नसल्यामुळे प्रचलित कार्यप्रणालीची उपरोक्त संदर्भ क्र. ९ वरील शासन निर्णयातील आदेशांचे पालन करण्यात यावे. (३३:३३:३४ % गुणोत्तर)

२४.५ या शासन निर्णयातील तरतुदी ह्या जलसंपदा विभागांतर्गत प्रकल्पाच्या बांधकामांचे निविदेस लागू राहतील. खरेदीसंबंधीच्या निविदांसाठी महाराष्ट्र शासनाच्या उद्योग विभागाने निर्गमित केलेले नियम व तरतुदी लागू राहतील. संगणक व संगणक प्रणालीच्या निविदांसाठी केंद्र शासनाच्या माहिती तंत्रज्ञान विभागाच्या मार्गदर्शक तत्वानुसार व महाराष्ट्र शासनाच्या माहिती तंत्रज्ञान विभागाच्या निर्देशानुसार कार्यवाही करावी.

२४.६ महामंडळांतर्गतच्या कामाचे सुयोग्य व्यवस्थापनेच्या दृष्टीकोनातून व या संदर्भात सर्व महामंडळांची समान कार्यपद्धती / एकसूत्रता राहण्यासाठी महामंडळ अधिनियमातील अनुच्छेद-२५ अंतर्गतच्या तरतुदीनुसार वरील निदेश निर्गमित करण्यात येत आहेत. प्रस्तुत शासन निर्णयान्वये देण्यात आलेल्या सुचनांचे पालन करणे जलसंपदा विभागाच्या सर्व महामंडळांना व कार्यालयांना बंधनकारक राहिल.

२४.७ या शासन निर्णयातील सर्व सूचना जलसंपदा विभागाच्या विद्युत व यांत्रिकी (वि.व यां.) संघटनेअंतर्गत करण्यात येणा-या कामांना लागू राहतील. तथापि, जलसंपदा विभागाच्या यांत्रिकी संघटनेअंतर्गत करण्यात येणा-या कामांसाठी पश्चात अर्हता निकषाबाबत संदर्भ क्र.१३ वरील शासन निर्णयान्वये निर्गमित सूचना लागू असून त्याव्यतिरिक्त उपरोक्त सर्व सूचना जलसंपदा विभागाच्या यांत्रिकी संघटनेअंतर्गत करण्यात येणा-या कामांना लागू राहतील.

२४.८ हा शासन निर्णय प्रसृत केल्याच्या दिनांकापासून लागू राहिल.

२४.९ या आदेशान्वये संदर्भ क्र. ३, ४ व ५ वरील शासन निर्णय अधिक्रमित करण्यात येत आहेत.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या वेबसाईटवर प्रसिध्द करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक क्र. २०१८१२०११२४३३०२६२७ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(सं.रा.तिरमनवार)

शासनाचे उप सचिव.

प्रत-

- १) मा. राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- २) मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
- ३) मा. मंत्री (जलसंपदा) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ४) मा. राज्यमंत्री (जलसंपदा) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ५) सर्व मा. मंत्री/ मा. राज्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
- ६) मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
- ७) अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/ सचिव
- ८) जलसंपदा विभाग/वित्त विभाग/नियोजन विभाग
- ९) महालेखापाल, महाराष्ट्र राज्य, (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई/नागपूर.
- १०) अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई/नागपूर
- ११) कार्यकारी संचालक, (सर्व)

- १२) महासंचालक, माहिती व प्रसिध्दी महासंचालनालय, मुंबई यांना प्रसिध्दीसाठी
- १३) सर्व मुख्य अभियंते, जलसंपदा विभाग
- १४) सर्व अधीक्षक अभियंते, जलसंपदा विभाग
- १५) सर्व सह सचिव/उप सचिव/ अवर सचिव/कार्यासन अधिकारी, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १६) कार्यासन मोप्र-१ (निवडनस्ती).

जलसंपदा विभाग शासन निर्णय, क्रमांक निविदा ०४१७/प्र.क्र. २४७/मोप्र-१ दिनांक :३०/११/२०१८

प्रपत्र-१

महाराष्ट्र शासन
कार्यकारी अभियंता यांचे कार्यालय,

पत्ता-----

ई-मेल पत्ता:-

दूरध्वनी क्र.

ई-निविदा सूचना क्र. सन-----

कार्यकारी अभियंता , ...

जलसंपदा विभाग, महाराष्ट्र शासन हे सक्षम कंत्राटदारांकडून खालील कामाकरीता .....
नमुन्यातील ई-निविदा प्रणालीव्दारे (ऑनलाईन) निविदा मागवितआहेत. निविदा कागदपत्रे शासनाचे
संकेतस्थळ <http://mahatenders.gov.in> येथून डाऊनलोड करण्यात यावीत. तसेच निविदा
स्वीकारण्याचा अथवा नाकारण्याचा अधिकार कार्यकारी अभियंता,
.....यांनी राखून ठेवला आहे. अट असलेली निविदा
स्वीकारली जाणार नाही.

कामाचे नाव :-

जिल्हा :-

निविदेचीअंदाजित किंमत रुपये :-

ई-निविदा उपलब्ध कालावधी :- दिनांक-----

ते दिनांक-----

ई-निविदा उघडणे :- दिनांक-----

खालील ठिकाणी ई- निविदाबाबत सर्व माहिती उपलब्ध आहे.

१) संकेतस्थळ- [http:// mahatenders.gov.in](http://mahatenders.gov.in)

(सदर निविदा सूचनेमध्ये काही बदल होत असल्यास वरील वेबसाईटवर कळविण्यात येईल.)

२) कार्यकारी अभियंता,----- कार्यालयातील सूचना
फलक

जा.क्र.-----

कार्यकारी अभियंता यांचे कार्यालय

कार्यकारी अभियंता

जलसंपदा विभाग शासन निर्णय, क्रमांक निविदा ०४१७/प्र.क्र. २४७/मोप्र-१ दिनांक :३०/११/२०१८

प्रपत्र-२

शासनस्तरावर मंजूरीसाठी प्राप्त होणा-या निविदा स्वीकृतीबाबत
समितीच्या बैठकीसाठीची तपासणी सूची-

अ.क्र.	तपासणी करावयाची बाब	तपशील	शेरा
१.	प्रशासकीय मान्यता आदेश क्रमांक :- किंमत :- दरसूची वर्ष :-		
२.	अर्थसंकल्पिय तपशील बाब क्र. :- तरतूद :- ब)प्रापणसूची मंजूरी तपशील(जलसंपदा विभाग,शासन निर्णय क्र. निविदा-१२१३/प्र.क्र.(७३५/२०१३)/मोप्र-१,दिनांक०७/०९/२०१५ अन्वये विहीत केल्यानुसार वर्ष:- बाब क्र. :- तरतूद :-		
३.	तांत्रिक मंजूरी आदेश क्रमांक :- किंमत :- दरसूची वर्ष :-		
४.	प्रारूप निविदा मंजूरी तपशील आदेश क्रमांक :- किंमत :-		
५.	निविदेचा प्रकार		
६.	निविदा सूचना प्रसिद्धी वर्तमानपत्रे व दिनांक :-		
७.	निविदा सूचना प्रसिद्धीचा कालावधी		
८.	निविदा सादर करण्याचा अंतिम दिनांक		
९.	निविदा उघडण्याचा दिनांक		
१०.	एकूण प्राप्त निविदा		
११.	पात्र कंत्राटदार		

अ.क्र.	तपासणी करावयाची बाब	तपशील	शेरा
१२.	निम्नतम देकार व कंत्राटदाराचे नाव		
१३.	कंत्राटदाराचा अंतिम देकार किंमत व निविदेच्या किंमतीवर टक्केवारी		
१४.	निविदा उणे दराची असल्यास उणे दराच्या निविदेबाबत कंत्राटदाराने सादर केलेले स्पष्टीकरण		
१५.	अपात्र कंत्राटदारांची नावे व त्याची कारणे		
१६.	अपात्र कंत्राटदारांपैकी कोणी दाद मागण्यासाठी न्यायालयात गेले आहेत / होते का? असल्यास दाव्याची सद्यःस्थिती		
१७.	पात्र कंत्राटदाराचा अंतिम देकार निविदाधीन कामाच्या किंमतीपेक्षा १० टक्क्यांपेक्षा जास्त दराने कमी असेल तर या शासन निर्णयामधील मुद्दा क्र १८ नुसार मार्गदर्शक सूचनांच्या अनुषंगाने केलेली कार्यवाही.		
१८.	निविदेचा विधीग्राह्य कालावधी		
१९.	पात्र कंत्राटदाराने यापूर्वी या स्वरूपाची कोणती कामे केली आहेत त्याची यादी		
२०.	कंत्राटदाराच्या सक्षमतेबाबत मुख्य अभियंता यांचे अभिप्राय		
२१.	निविदेमध्ये प्राप्त झालेल्या दरांची बाबनिहाय छाननी व त्या संबंधाने दर वाजवी व शासन हिताचे आहेत किंवा कसे याबाबत मुख्य अभियंता यांचे भाष्य		
२२.	निविदा डाऊनलोड करण्यापासून ते निविदा उघडण्याच्या कार्यवाहीबाबतचा संपूर्ण Active Log व त्याबाबत मुख्य अभियंता यांचे स्वयंस्पष्ट अभिप्राय		

मुख्य अभियंता यांची स्वाक्षरी

जलसंपदा विभाग, शासन निर्णय, क्र. निविदा ०४१७/प्र.क्र. २४७/मोप्र-१, दिनांक: ३०/११/२०१८

प्रपत्र-३

महाराष्ट्र शासन
कार्यकारी अभियंता यांचे कार्यालय,

पत्ता:-.....

ई-मेल पत्ता:-

दूरध्वनी/फॅक्स क्रमांक :-

ई-निविदा सूचना क्र. .... सन.....

- १) कामाचे नांव :-
- २) निविदेची किंमत :-
- ३) निविदा प्राप्त झाल्याचा दिनांक :-
- ४) निविदा उघडण्याचा दिनांक व वेळ :-
- ५) उपस्थित अधिकारी/कर्मचारी/कंत्राटदार/साक्षीदार यांची नावे व स्वाक्षरीचा तक्ता :-

अ.क्र.	उपस्थितांची नावे	पदनाम	दिनांकित स्वाक्षरी
१			
२			
३			
४			
५			
६			
७			
८			
९			
१०			